

ILKKA
REMES

W S O Y

KAADOS

**ILKKA
REMES
*KAAOS***

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ // HELSINKI

Tekijä haluaa lämpimästi kiittää kaikkia niitä,
jotka ovat ystävällisesti antaneet näkemyksiään
ja asiantuntemustaan tarinan luomiseen.

1. PAINOS

© ILKKA REMES 2026

ISBN 978-951-0-52274-5

PAINETTU EU:SSA

ENSIMMÄINEN OSA

1.

Kaarlo Norha painoi napista, ja maanantaiaamun ensimmäinen kahvi alkoi lorista mukiin Bastionin toimiston keittiösyvennyksessä.

»Aloitamme Ykkösaamun Helsinki-Vantaan lentokentän illalla tapah-tuneesta sulkemisesta», kuului hyllyssä olevasta Philipsin vanhasta matkaradiosta.

Kaarlo käänsi ääntä kovemmalle. Nyt kenttä oli jo auki, mutta sekavan tilanteen vuoksi hän oli varmistanut, että ehtisi tarvittaessa lautalla Tallinnaan ja sieltä Frankfurtin kautta Nizzaan. Yksityiskohtaisesti valmistellun hankkeen lykkääminen Cap Ferratissa ei tulisi kyseeseen, eikä Kaarlo halunnut edes varoittaa Rafael Mayeria sellaisesta mahdollisuudesta.

»Viranomaisten mukaan sulkemisen syynä oli kentän rahtialueelta löytynyt räjähdedrooni. Poliisin ja puolustusvoimien pomminpurkuryhmät tekivät robottien avulla räjähteen vaarattomaksi. Kyseessä ei viranomaisten mukaan ollut Suomeen päätynyt Ukrainan räjähdedrooni, vaan tapauksessa epäillään hybridihyökkäystä.

Tilanteesta ovat keskustelemassa tutkimusjohtaja Mikko Hyppönen droonitorjuntaan erikoistuneesta Sensofusion-yhtiöstä sekä verkostojoh-taja Jukka Savolainen Hybridiosaamiskes—»

Kaarlo vilkaisi vaistomaisesti radiota, joka mykistyi kesken lauseen.

Hän kurkotti kiertämään taajuusvalitsinta. Muut lähetykset jatkuivat normaalisti, vain Ylen kanavat olivat mykkänä. Viimeksi muutama kuukausi sitten valtakunnallisessa radiolähetyksessä oli ollut yli tunnin

katkos, joka oli sivuutettu ikään kuin kyse olisi vain normaalista tekni-
sestä ongelmasta.

Keittiönurkan hiljaisuuden Kaarlon ympärillä rikkoivat vain kah-
vin lorina ja sohvaryhmästä kuuluva puheensorina. Bastionin johto
oli kokoontumassa viikkopalaveriin eikä se näin kiireisenä aikana ollut
innoissaan hänen Ranskan-käynnistään, varsinkaan kun hän ei voinut
avata matkan syytä.

Nauru remahti sohvaryhmän luota. Matero ja Jylhä tulivat yllättä-
vän hyvin juttuun ainakin silloin kun molemmat olivat asiasta samaa
mieltä. Seppo Matero tuntui viihtyvän uutena osakkaana ja oli venyttä-
nyt tämänkin käyntinsä Münchenistä aikomaansa pidemmäksi.

Kaarlo siirsi täyden kahvikupin sivuun ja asetti laitteeseen Meerin
mukin, jonka kyljessä oli Naton sininen kompassiruuus. Se nosti Kaar-
lon mieleen asioita, jotka hän mieluummin olisi unohtanut. Nyt nii-
den sivuun painaminen ei kuitenkaan ollut mahdollista, sillä potkut
saanut CIA-agentti Amber Blackwood oli Rivieralla, jossa heidän oli
määrä tavata illalla.

Sohvaryhmän luona soi puhelin muinaisen pöytäpuhelimien pirinä
matkien, ja heti perään liversi toinen.

Kaarlo sääti Meerin kahviin enemmän vahvuutta kuin omaansa.
Tämä istui yhä tiiviisti työpisteellään, hartiat hieman kumarassa, katse
ruutuun lukittuna, vaikka oli viimeistellyt aamuyöhön saakka osuuttaan
raporttiin, jonka eräs valtionhallinnon toimija oli tilannut Bastionilta.

Samassa Kaarlo huomasi, että rento rupattelu sohvaryhmän luona
oli vaihtunut matalasävyiseksi puhelinkeskusteluksi. Kaarlo ei saanut
selvää sanoista, mutta niiden sävy oli kireä.

Häntä häiritsi yhä enemmän radion hiljentymiseen liittyvä para-
doksi: hänen lapsuudessaan elettiin turvallisessa ja vakaassa maail-
massa, jossa lähetyksen äkillinen katkeaminen ei sinänsä merkinnyt
mitään, mutta silti sellaista ei koskaan saanut tapahtua.

Nyt mykistyminen puolestaan oli Ylen lähetyksissä arkipäiväistynyt
asia, vaikka kuulijoille se oli aivan uudella tapaa pahaenteistä – varsin-
kin, kun samaan aikaan kansalaisille korostettiin yleisradiolähetysten
keskeistä tehtävää poikkeusolojen viestintäkanavana.

Meeri tuli Kaarlon viereen poninhäntä heilahtaen ja vilkaisi täytty-
mässä olevaa mukiaan. »Kiitos. Isä soitti tulevansa vartin myöhässä.»

Kaarlo katsoi Meeriä. »Yle mykistyi juuri.»

Meeri vilkaisi radiota ottaessaan täyden Nato-mukinsa. »Taas.»

»Suvi on aina ollut radion suurkuluttaja», Kaarlo sanoi hiljaa.
»Meillä oli Hakunilassa ukin vanha puukoteloitu putkiradio, jossa oli
jymäkkä ääni. Sillä kuului Hilversum, Motala, Daventry, Kalundborg,
Luxembourg... Välähdyksiä kaukomaiden arkipäivään.»

»Vähän kuin sen ajan internet.» Meeri siemaisi vakavana kahvia.

»Siihen aikaan lähetys ei koskaan katkennut. Yleisradioyhtiöillä oli
ehdoton sääntö, jonka mukaan hiljaisuus ei saanut kestää muutamaa
sekuntia pidempään. Jos niin uhkasi käydä, kytkettiin viimeistään lähe-
tyskeskuksesta äänimerkki...»

»Kaarlo, tulisitko», Jylhä huikkasi sohvaryhmän vierestä.

Tämän kummallinen äänensävy sai Kaarlon ja Meerin katseet koh-
taamaan ennen kuin Kaarlo suuntasi kohti 70-lukua henkivää sohva-
ryhmää.

Pitkä ja hyväkuntoisen oloinen Sami Jylhä, KRP:n entinen apu-
laispäälikkö, veti pikkutakkia ylleen ja katsoi Kaarloa, joka pysähtyi
persialaismatolle. Timo Roselius, Helsingin poliisin entinen kokenut
rikostutkija, poistui samaan aikaan kohti naulakoita.

»Tulipalo tuhoaa parhaillaan valokuituverkon teknistä tilaa Hyvin-
käällä», Jylhä sanoi Kaarlolle. »Siellä on internetin runkoverkon
kriittinen solmukohta. Kytkin, jonka tasoisia Suomessa on vain muu-
tama.»

»Ja Ylen lähetys mykistyi hetki sitten», Kaarlo sanoi.

»Se ei välttämättä liity tähän, mikä on vielä huonompi juttu», Bas-
tionin osakkaaksi siirtynyt Matero tokaisi nojatuolista nostamatta kat-
settaan puhelimesta, jota näppäili sujuvasti kuin teinipoika.

Materon vaaleat hiukset oli suittu sivuilta taaksepäin ja hänen yllään
oli tummanvihreä kirjailtu baijerilaistyylinen sarkatakki, jossa oli per-
soonalliset pienet pystykaulukset.

Jylhä ei noteerannut Materon kommenttia. »Verkossa on häiriöitä,
joita ei pystytä kompensoimaan uudelleenreitityksillä. Aunola soitti ja

lähetti muutaman kuvan», Jylhä sanoi viitaten Poliisihallituksen ylitarkastajaan Perttu Aunolaan.

Jylhä kallisti Kaarlolle puhelintaan, jonka näytöllä oli valvontakamerakuva St1-kylmäasemalta. Räikeässä valossa tankattiin valkoista VW Crafter pakettiautua, jossa ei ollut logoja eikä tekstejä, mutta jonka katolla erottui suksiboksia muistuttava kohouma.

»Tämä on eilisillalta Hyvinkään Hakakallion St-ykköseltä. Myöhemmin yöllä tämä sama Hollantiin rekisteröity auto näkyi Helsingin kameroissa. Se meni kahden maissa yöllä Tehtaankadulla kaupallisen lähetystön portista sisään.»

Kaarlo kuunteli häkeltyneenä. »Miksi venäläiset ajaisivat tihutyössä käyttämänsä auton suoraan lähetystyöhön, kun tietävät sen näkyvän kameroissa?»

»Ainakin se on ainoa varma paikka, johon suomalaisilla viranomaisilla ei ole pääsyä missään tilanteessa.»

Matero työnsi samaan aikaan puhelimen povitaskuunsa ja nousi seisomaan Kaarlون eteen. »Ehkä venäläiset lähtevät siitä, etteivät pelkät aiheutodisteet riittä osoittamaan syyllistä. Emme voi virallisesti osoittaa mitään. Ja he tietävät sen...»

Pihalta järeiden vanhojen tiiliseinien takaa kajahti auton äänimerkki.

»Jatketaan matkalla», Jylhä sanoi.

»Matkalla mihin?» Kaarlo kysyi.

»Tapaamiseen. Näet sitten.»

»Kuten tiedät, olen lähdössä lennolle puolilta päivin.»

Matero katsahti häntä silmiin. »Olet ollut salaperäinen matkastasi. Kai sinä muistat priorisoida asianmukaisesti?»»

Kaarlون vastausta odottamatta miehet suuntasivat kohti eteistä Roseliuksen perään.

Kaarlo lähti heidän jälkeensä ja huomasi Meerin seisovan vakavana keittiösyvennyksessä muki kädessään.

»Entä lentomme?» Meeri kysyi hiljaa.

Kaarlo nappasi naulakosta takkinsa ja sen alta matkaa varten varaa-mansa laukun. Heidän oli ollut tarkoitus viettää Nizzan seudulla pari päivää.

»Ilmoittelen sitten», hän sanoi ja poistui tiheäsisäiselle sisäpihalle. Jylhä ja Matero nousivat parhaillaan Roseliuksen maasturimalliseen sähkö-Škodaan, ja Kaarlo laittoi laukkunsa tavaratilaan.

Heti kun hän sai sivuoven perässään kiinni, Roselius lähti ajamaan porttikäytävään.

»Vaikka poliisi ei voi tehdä mitään Tehtaankadulla, on venäläisten toiminta saatava loppumaan», Jylhä sanoi etumatkustajan paikalta Kaarlolle.

Roselius kääntyi märälle, kiiltävälle kadulle, ja Kaarlo napsautti turvavyön kiinni. Auto kiihtyi rajusti ja äänettömästi.

»Siksi Aunola lähestyy meitä», Jylhä sanoi katse tiukasti Kaarlossa. »He tarvitsevat operaattorin, joka kykenee toimimaan virallisen koneiston ulkopuolella.»

Kaarlo näki kokeneen entisen poliisijohtajan olemuksesta huokuvan paineen.

»Ajattelin, että sinä vetäisit tätä», Jylhä lopetti.

Kaarlo suoristi istuimella ryhtinsä samalla, kun auto kääntyi Albertinkadulle. »Eli Aunolaako menemme tapaamaan?»

»Vastaisitko ensin», Matero tokaisi.

»Se ei kuulostanut kysymykseltä vaan päätökseltä.»

»Roselius pysähtyy päästämään sinut ulos, jos asia ei kiinnosta», Jylhä sanoi rauhallisesti. »Ymmärrämme senkin, joten älä kursaile. Se ei tule olemaan helppo rasti.»

Kaarlo istui vaiti muutaman sekunnin. »Kuten olen kertonut, joudun käymään Ranskassa. Jos ja kun tilanne on tämä, tulen takaisin huomenna iltapäivällä.»

»Se ei ole ongelma. Meillä menee vuorokausi jo pelkkään paikan tiedusteluun. Tässä ei voida hätiköidä.»

»Moskova on lähettänyt meille viestin», Matero sanoi tavallista vakavammin. »Meidän on lähetettävä heille vastaviesti. Hyvin päätäväisesti.»

2.

Windsorin linnan vanhimman osan, Upper Wardin, sydämeen pais-toi aamupäivän kuulas syysaurinko. Se lankesi St George's Hallin val-tavan, pieniruutuisen ikkunan läpi marmoriselle holvikaarelle saaden sen hohtamaan.

Lasit oli pesty kristallinkirkaiksi. Nicholas van Reede-Ashbury pani asian merkille seisoessaan sivuoven vieressä kädet ristissä selän takana. Tällaiset pienet yksityiskohdat antoivat hänelle vihiä siitä, oliko päivä menossa suunnitellusti vai ei.

»Missä helvetissä Crichton viipyy?» Harrow mutisi Nicholasin oikealla puolella. *Deputy Master of the Householdin*, hovin sisäpiirin peruskalustoon kuuluvan miehen kielenkäyttö riiteli tämän ilmeettö-män rauhallisen olemuksen kanssa. »Hänen piti olla täällä jo kymme-nen minuuttia sitten.»

Nicholas ei vastannut. Hän oli itsekin ihmeissään, miksi James Crichton, joka vastasi yksityissihteerin toimiston protokollasta, ei ollut vielääkään paikalla. Täällä kaikki perustui ennakkosuunnitteluun ja siinä pitäytymiseen. Pieniä poikkeamia silti väistämättä aina tuli – Nicholas oli esimerkiksi huomannut, että yksi turvallisuudesta vastaavan *Special Branchin* virkailijoista oli vaihtunut viime hetkellä toiseen henkilöön.

Samaan aikaan Ukrainan presidentin seurue astui sisään vihreälle matolle ja Nicholas suoristi vaistomaisesti ryhtinsä. Paikalla olivat myös hovin järjestelyistä vastaava Lordi Chamberlainin toimiston sere-moniamestari sekä turvallisuuskoordinaattori.

Presidentti Zelenskyn ryhmä oli pienehkö, sivummalla pysytteleviä turvamiehiäkin vain kaksi. Presidentti itse kulki rutinoituneesti keskellä, yllään pelkistetty tumma asu, niin juhlava kuin hänen tyylikirjassaan oli mahdollista. Eleet olivat niukat, ilme vakaa, askellus tasainen.

Nicholas huomasi, että delegaatiossa oli kuitenkin yksi henkilö enemmän kuin aamulla Ukrainan Lontoon-lähetystöstä toimitetussa listassa.

Samassa sivuovesta lipui Harrowin esimies, Sir Malcolm Keller, joka pysähtyi Nicholasin ja Harrowin väliin niin huomaamattomasti, että kukaan muu tuskin edes huomasi hänen saapumistaan.

»Crichtonin auto joutui pieneen peltikolariin, ei henkilövahinkoja mutta viive», Sir Malcolm kuiskasi. »Kuka esittelee kokoelman?»

»Kuraattori Vale», Nicholas vastasi yhtä hiljaa.

Sir Malcolm nyökkäsi. »Ashbury, menet seurueen mukana Vihreään salonkiin ja varmistat, että kaikki sujuu lahjan luovutukseen saakka.»

»Kyllä, sir.»

Nicholas astui eteenpäin juuri kun presidentin seurue kääntyi kohti itäsiiven käytävää. Hän lipui delegaation ulkoreunalle asettuen paikkaan, jossa hän oli näkyvissä vain niille, joiden piti nähdä hänet. Ukrainalainen turvamies vilkaisi häntä nopeasti, mutta ei sanonut mitään.

Vihreässä salongissa runsaan kolmenkymmenen ikäinen lyhythiukkinen, jollain tapaa 1920-luvun emansipaatiotyyliä henkivä kuraattori Melissa Vale odotti juuri siinä kohdassa, johon hänet oli ohjeistettu asettumaan. Hymy oli valmiina, voimistelijatyyppisen olemuksen ryhti kohdallaan. Ympärillä oli esineistöä, jonka hän tunsi pienintä yksityiskohtaa myöten.

Nicholas oli jutellut aina tilaisuuden tullen Melissan kanssa ja nuo hetket olivat olleet niin miellyttäviä, että hän hakeutui tämän läheisyyteen.

Melissa oli yksi Royal Collection Trustin pätevimmistä kuraattoreista ja tunsi ajoitukset ja omistajuushistoriaan liittyvät seikat ulkoa. Nicholas oli kuitenkin huomannut, että tämä oli parempi esineiden kuin ihmisten kanssa – Melissa ei aina tunnistanut puheen sävyjä eikä sanojen taakse kätkeytyviä merkityksiä, joiden tajuminen oli hovissa

työskennellessä keskeisintä osaamista. Mutta substanssi Melissalla oli hallussa ja katseessa pilke, joka vetosi Nicholasiin enemmän kuin hän olisi halunnut myöntää.

»Herra presidentti», Melissa aloitti selvästikin tilaisuutta jännittäen. Hän esitteli itsensä ja viittasi sitten vieressään olevaan ruusupuiseen Yrjöjen aikakaudelta peräisin olevaan vitriiniin, jonka silkkisamettihyllyllä lepäsi malakiitistä veistetty, kullatuin heloin kehystetty rasia. Sen pinta oli syvän vihreää ja epätasaista kuparimineraalia.

»Tämä kirjoitusrasia edustaa 1800-luvun hovikulttuuria ja Britannian suhteita Venäjän keisarikuntaan», Melissa sanoi viitaten sirolla kädellään rasiaan.

»Rasia oli keisari Nikolai I:n Pietarista lähettämä lahja kuningatar Viktorialle, ele ajalta, jolloin diplomatia ei tarkoittanut pelkästään sanoja vaan myös materiaa. Malakiitti kertoi pysyvyydestä, luonnonvarojen hallinnasta ja imperiumin itsetunnosta.»

Nicholas huomasi Melissan puhuvan hieman liian runsassanaisesti, ja häntä alkoi huolestuttaa aikataulu.

»Tällaiset lahjat oli tarkoitettu muistutukseksi pitkästä suhteesta, jonka ajateltiin kestävän yli yksittäisten hallitsijoiden.»

Presidentti kuunteli lempeän näköisenä ja hymyili aavistuksen. »Elämme jatkumossa», hän sanoi äänessään hienoinen itseironinen sävy. »Lahjat ja eleet saattavat edelleen kertoa enemmän kuin viralliset pöytäkirjat.»

Presidentti piti pienen tauon, ikään kuin seuraavaa lausettaan harjoittavan.

»Jos sallitte», hän jatkoi kevyemmin ja keskusteleavammin, »olisin utelias näkemään myös jotain sellaista, joka heijastaa Yhdistyneen Kuningaskunnan päätöksiä paineen alla... Tarkoitan tilanteita, joissa historia ei kulkenut mukavuuden ja estetiikan vaan välttämättömyyden ohjaamana.»

Salonkiin laskeutui hiljaisuus. Nicholas näki Melissan jähmettyvän: tämä oli ymmärtänyt sanat muttei välttämättä niiden merkitystä, joten reagointi oli vaikeaa.

Nicholas astui askeleen eteenpäin.

»Tohtori Vale, ehkä voisimme esitellä presidentille Krimin sotaan liittyvää aineistoa», hän sanoi rauhallisesti.

Melissan katse harppasi Nicholasiin, joka nyökkäsi lähes huomaamattomasti kohti viereistä huonetta. »Täällä on karttoja ja kirjeenvaihtoa, joissa käsitellään Ison-Britannian ratkaisuja liittolaistensa ja Venäjän suhteen.»

»Totta kai», Melissa sanoi ja otti askeleen kohti sivuovea, jonka tilaisuuden kulkua ohjaava seremoniallinen hovimestari jo avasi. Seurue lähti liikkeelle ja presidentti loi aavistuksenomaisen vilkaisun Nicholasin suuntaan.

Nicholas jättäytyi pari askelta jälkeen ja antoi Melissan johdattaa taas ryhmää. Pieniäkin yllätyskäänteitä vältettiin vierailujen aikana viimeiseen asti, mutta tähän Nicholas oli tyytyväinen sillä pian Krimin historiaan palattaisiin toisessakin yhteydessä.

Hän vilkaisi vaivihkaa kelloaan: 10.33. Oltiin aikataulussa. St George's Hallista siirryttäisiin hetken kuluttua valtiolliseen ruokasaliin, jossa kuningas Charles ottaisi presidentin vastaan ja luovuttaisi tälle maiden yhteisestä historiasta muistuttavan lahjan: brittiläisen sotilaskartan Krimin rannikosta, kuninkaallisen kokoelman arkiston pohjalta tehdyn laadukkaan kehystetyn karttajäljennöksen, jonka marginaaleissa oli alkuperäisiä käsin tehtyjä merkintöjä ajalta, jolloin Britannia joutui määrittämään asemansa Mustanmeren alueella.

Sen jälkeen lounas tarjoiltaisiin kevennettyä – syksyinen kasviskeitto, paahdettua riistaa pieninä annoksina ja jälkiruuaksi päärynäinen tartaletti – tarkoituksellisesti vailla raskaampaa muodollisuutta ennen iltapäivän jatkotapaamista Lontoossa pääministerin kanssa.

Nicholas keskittyi seuraamaan Melissaa tämän jatkaessa esitystään jo paljon rennompaan sävyyn, kasvoillaan silti pieni terhakka puna, joka sopi hyvin hänen voimistelijan olemukseensa.

3.

»Helsinki-Vantaan räjähdedroonia koskevaa tiedostustilaisuutta lykätään, Runkoverkon kriittinen kytkin tuhoutui palossa, Ylen radiotaajuudet edelleen myykinä, myös valtionhallinnon yhteyksissä viiveitä», Kaarlo luki Škodan takaistuimella puhelimeltaan otsikoita.

»Viranomaiset nostaneet varautumistasoa laajojen verkkohäiriöiden vuoksi...»

»Mistä media on saanut tiedon tason nostosta?» Matero tuhahti etumatkustajan paikalta.

Jylhä alkoi hidastaa päästääkseen heidät ulos, ja Kaarlo laittoi puhelimensa taskuun.

He olivat lähteneet hetki sitten poliisijohdon, KRP:n ja Supon kanssa pidetystä palaverista Kaartinkujalta. Mukana oli ollut myös Supon vastatiedustelun päällikkö, joka kuului Materon entisiin läheisiin työtovereihin. Kaikilla oli ymmärrys tilanteen poikkeuksellisuudesta, ja vaihtoehtojen niukkuus oli sujuvoittanut yhteisen näkemyksen löytämistä.

Jylhä pysäytti auton Vuorimiehenkadun itäpäässä Eteläsataman kupeessa. Samaan suuntaan kulkeva Tehtaankatu jäi korttelin taakse vasemmalle.

Kaarlo nousi Vuorimiehenkadun varrelle osin jo kellastuneen lehmuksen viereen ja veti syvään mereltä puhaltavaa viileää ilmaa. Hiljaista katua reunustivat vanhat arvotalot. Kaksi syksyn viimeisiin kuuluvaa lokkia liiteli taivaalla laiskasti siipiään letkautellen.

Matero poistui etumatkustajan paikalta tyköistuvassa villakankaisessa puolitalikissaan, ja Jylhä kiihdytti tiehensä.

»Menen vähän edellä ja tutkin aita», Matero sanoi katse yksisuuntaisen kadun autorivissä, jota hallitsivat Porschet ja Range Roverit. Kauempana niiden takana kohosi Venäjän Federaation suurlähetystön pohjoispuoli. »Liikutaan erillään mutta pysytään poissa lähetystön kameroista.»

»Niinkö», Kaarlo tokaisi antaen tämän oppi-isämaisistä otteista selkeän kuitin. Materon puhetapa ei sinänsä ollut ihme miltei neljäkymmenen Supo-vuoden jälkeen. Samalla se kuitenkin kuvasti laajemminkin miehen persoonaa. Laajasti ulkomaille verkostoituneessa huippuammattilaisessa oli monia rasittavia piirteitä. Mutta kun pakettia ei voinut säätää, oli siihen sopeuduttava.

Matero eteni ripein askelin muutaman metrin Kaarlon edellä. Mayer oli automatkan aikana yrittänyt soittaa Rivieralta, mutta Kaarlo ei ollut voinut puhua tämän kanssa Materon seurassa, ja hän mietti, yrittäisikö kävelymatkalla nopeaa puhelua.

Ajatus keskeytyi, kun Matero pysähtyi ja katsoi puhelintaan. Kaarlo seisahtui tämän rinnalle.

»Matilainen ilmoittaa venäläisten kuriiriepäillyn pysäköivän parhailaan Muukalaiskadulle», Matero sanoi hiljaa. »Viinipunainen Mazda. Yritetään vilkaista niin ettei hän saa meistä havaintoa. Jatetaan erillään.»

Kaarlo suuntasi tien vasemmalle puolelle ja kääntyi kolmikulmaisen Silitysrautatalon edestä vasemmalle Muukalaiskadulle.

Pysäköityjen autojen seassa runsaan viidenkymmenen metrin päässä viinipunaisen Mazdan nelivilkut välähtivät lukituksen merkiksi. Nuorehko nainen työnsi avaimen taskuunsa, heitti repun olalleen ja lähti tien toisella puolella kohti Kaarloa. Nainen kietaisi kaulalleen hapsureunaisen mustavalkoisen palestiinalaistyyppisen huivin.

Supon vastatiedustelun etsivät olivat päässeet jossain vaiheessa naisen jäljille. Heidän mukaansa tämä liikkui lähetystön ja sen paikallisten avustajien välillä – lähti lähetystöltä eikä ollut kertaakaan palannut samaa reittiä kotiansa Etelä-Haagaan Isonnevantielle.

Kaarlo piti vauhtinsa luontevana katsoen naista syrjäsilmin niin tarkasti kuin pystyi: vajaan neljäkymmenen ikäinen, vaaleat lyhyehköt hiukset, retrohenkiset kultanväriset metallisankaiset silmälasit, farkut ja lyhyt kangastakki.

Välttämättä nainen ei ollut millään lailla osallisena venäläisten aloittamissa aktiivitoimissa, mutta yhtä lailla hän saattoi liittyä niihin.

Kun he olivat ohittaneet toisensa Muukalaiskatu välissään, Kaarlo oli menevinään satunnaiselle ulko-ovelle, kunnes pysähtyi seuraamaan katseellaan naista, joka jatkoi kohti kadun päässä olevaa aukiota.

Kaarlo käännähti takaisin edeten nyt samaa puolta jota nainen oli kulkenut. Materoa ei näkynyt.

Mazdan kohdalla Kaarlo hidasti hiukan, kunnes säpsähti – joku istui liikkumatta takapenkillä.

Parrakkaat miehenkasvot erottuivat aavemaisen vaaleina ja katsoivat suoraan kohti Kaarloa.

Hän käänsi nopeasti katseensa pois syke kiihtyen. Miehellä oli tumma möhkäle sylissään, todennäköisimmin kamera.

Kaarlo kirosi itseksensä.

Hän piti vauhtinsa ennallaan ja suuntasi kohti kivipäällysteistä kolmikulmaista aukiota, jonka pisintä laitaa reunusti Venäjän Federaation valtavankokoisen lähetystöalueen aita. Sen takana levittyvällä puistomaisella piha-alueella kasvoi jättimäisiä tammia ja vaahteroita, joiden oranssinkeltaisten lehtien takaa pilkkotti Stalinin ajan synkkäsävyinen, kulmikas kivirakennus.

Loittoneva nainen kääntyi aukion laidassa vasemmalle aikoen todennäköisesti sisään jostakin Tehtaankadun puolen kolmesta kulkuportista.

Kaarlo palasi lähetystön pohjoispuolta sivuavalle Vuorimiehenkadulle. Hänen sykkeensä oli korkeammalla kuin mitä ripeä kävely edellytti.

Hän huomasi Materon kävelevän hitaasti edellä parin-kolmenkymmenen metrin päässä puhelin kädessään, kadun toisella puolella olevaa lähetystön aita kuvaten.

Kaarlo oli jo lukenut aidan rakennetta esittelevän tiedoston vuosien takaa: mustaksi maalatut 12-milliset metallipienat 30 sentin päässä toisistaan, korkeutta vajaat 2,5 metriä, miestä paksummat harmaat kivitolpat

kolmen ja puolen metrin välein. Näkösälle asennetut lähetystön valvontakamerat oli suunnattu aidan vierustalle.

Kaarlo kiristi nopeuttaan ja ohitti Materon tätä vilkuilematta. Hetken kuluttua hän kääntyi 1900-luvun alkupuolen talon kohdalla oikealle, avasi Bastionin toimistolta saamallaan avaimella raskaan ulko-oven ja astui korkeaan porraskäytävään. Seinien koristemaalaukset oli pidetty huolella kunnossa ja lattian kuviolaattoja peitti askeleita vaimentava punainen matto.

Hän jatkoi toiseen kerrokseen ja avasi oven, jossa ei ollut nimeä. Iso huonekorkeus toi avaruutta pieneen, hämyisään huoneistoon. Parhaat päivänsä nähnyt vuodesohva oli seinää vasten, sen vieressä pöytä ja kaksi tuolia.

Toisella niistä istui avoin läppäri edessään vajaan viidenkymmenen ikäinen puolikalju mies, joka tervehti tuttavallisesti. Hänellä oli vintagesilmälasit, yllään slipoveri, jonka kaulukset olivat leveästi auki.

»Ylietsivä Halme vastatiedustelusta», rauhallisen oloinen mies tervehti hiljaiseen huoneeseen sopivalla matalalla äänellä.

»Terve. Kaarlo Norha.»

Kaarlo puhui yhtä hiljaa. Hän tiesi Supon järjestäneen paikan lyhyt-vuokrauksella kontaktiensa kautta. Vastaavia tarkkailuhuoneistoja suomalaisilla oli ollut lähetystöä ympäröivissä taloissa jo vähintään 1970-luvulta alkaen, jolloin KGB:n *residentura* vakoili ja vaikutti aktiivisesti YYA-ajan suomalaisten toimintaan.

Venäläisten räikeäkin puuttumista Suomen sisäisiin asioihin katsottiin tuolloin tilannekohtaisesti. Pitkälti poliittisessa ohjauksessa olleen Supon toimintaan vaikutti se, että osa poliitikoista ja korkeista virkamiehistä katsoi hyötyvänsä Moskovan tuesta.

Kaarlo pysähtyi runsaan metrin päähän ikkunasta. Sen vieressä olevan keinoviherkasvin mustan ruukun avonaisesta takaosasta näkyi servomoottorien varassa oleva kamera. Kadulta katsottuna sen pieni musta linssi ei erottunut ruukun pinnasta.

Tietenkin venäläiset olivat aina tienneet, että heidän kiinteistöään tarkkailtiin, ja he olivat itsekin järjestäneet lähetystön liepeiltä huoneistoja paitsi henkilöstönsä käyttöön myös tiedustelun tarpeisiin.

Kaarlo katsoi näkymää kadun yli lähetystöalueelle. Tehtäväjako oli selvä: Supo ja poliisi hoitivat kaiken lähetystön ulkopuolella, mutta sisäpuolelle heilläkään ei ollut asiaa.

Tarkkailua oli jo jonkin aikaa tehostettu, ja saman ikkunan kautta tehdyn kameravalvonnan avulla oli yöllä havaittu pakettiauton saapuminen pääarakennuksen ja 1970-luvun alussa rakennetun entisen henkilöstön asuinkerrostalon välissä olevaan pitkänomaiseen autotalliin.

Samassa Kaarlo havahtui servomoottorin vaimeaan yninään. Ruukun aukosta näkyvä kamera kääntyili tuskin havaittavasti.

»Mitä ihmettä», ylietsivä Halme sanoi pöydän luota.

Kaarlo palasi muutaman askeleen hänen viereensä ja katsoi läppärin ruutua. Kameranäkymä liikkui ja tarkensi samalla lähetystön vieressä jalkakäytävällä seisovaan Materoon.

Kaarlون käsivarret menivät kananlihalle.

Joku pääsee kameraan käsiksi.

Hän harppasi takaisin ikkunalle pahaenteisten ajatusten vyöryessä päälleen.

Kadulla Matero lähti parhaillaan liikkeelle kohti huoneiston alaovea. Häntä vastaan tuli huppariin ja Adidaksen housuihin pukeutunut laiha mies, joka yhtäkkisellä liikkeellä hyökkäsi rajusti Materon kimppuun veitsi kädessään.

Kaarlo säntäsi ovelle.

»Joku käy Materoon käsiksi, soita ambulanssi ja poliisi ja tule perässä.»

Kaarlo juoksi portaat alas ja syöksyi kadulle. Matero makasi jalkakäytävällä parinkymmenen metrin päässä ympärillään veriläikkiä asfaltilla.

Kaarlo vilkaisi taakseen ja näki hyökkääjän juoksevan sataman suuntaan.

Halme ilmestyi alaovesta.

»Lähde perään, katson Materoa!»

Kaarlo heilautti kättään kohti pakenevaa miestä, jonka perään Halme ryntäsi.

Kaarlo juoksi jalkakäytävällä liikahtelevan Materon luo. Kauempana vastaan tuleva muovikassia kantava nainen pysähtyi kauhistuneena.

»Pysy paikallasi», Kaarlo sanoi huohottaen kumartuessaan Materon ylle. »Mihin sattui pahiten?»

»Kylkeen... muut on pintaviiltoja...»

Kaarlo kiskoi takkia syrjään Materon yltä ja näki tämän vasemmassa vatsanpuolen kyljessä vuotavan pistohaavan. Hän painoi sitä kämmenellään.

»Ambulanssi on tulossa. Halme lähti hyökkääjän perään.»

Puhuessaan Kaarlo huomasi syrjäsilmillä liikettä takavasemmalla Venäjän lähetystön suunnassa ja vilkaisi sinne. Kaksi miestä oli pysähtynyt aidan taakse ja katsoi suoraan häntä.

Siistiin tummaan pukuun pukeutunut lähetystövirkailija kohotti puhelimensa kameran Kaarloa kohti. Hän kääntyi välittömästi selin.

»Miten sujuu?» mies kysyi murteellisella suomella. »Soitanko apua?»

Kysymyksen näennäinen auttavaisuus oli jyrkässä ristiriidassa miehen aggressiivisen, ylimielisen äänensävyyn kanssa.

Kaarlo ei reagoinut. Hän yritti saada ajatuksensa liikkeelle. Hyökkäys juuri Materoa vastaan ei tietenkään ollut sattuma, mutta sen muuksi todistaminen – varsinkin jos hyökkääjästä ei löytyisi kytköstä venäläisiin – olisi vaikeaa. Välikohtauksessa oli kaikki hybriditoiminnan tunnusmerkit.

»Apu ei siis kelpaa», venäläinen jatkoi provosointiaan.

Korkeavuorenkadun paloaseman suunnasta kantautui lähestyvän ambulanssin ujellusta. Kaarlo korjasi sormiensa asentoa verestä märän pistohaavan päällä.

Jo kentän räjähdedrooni, aamun muut tapahtumat sekä äskeinen tunkeutuminen tarkkailuhuoneiston kamerajärjestelmään osoittivat tilanteen vakavuuden. Niiden rinnalla oli silti ennennäkemätöntä, että venäläiset lähes varmuudella kohdistivat fyysistä, henkeä uhkaavaa väkivaltaa suomalaisviranomaiseen.

Tarkasti ottaen Matero oli viranomaisten yhteistyökumppani, mutta sillä ei tässä tilanteessa ollut merkitystä. Panokset oli asetettu pöydälle, eivätkä ne enää olisi voineet olla paljon suuremmat.

»Mikä mahtaa olla heidän seuraava siirtonsa», Matero sanoi kasvot kalpeina, ääni särähtäen.

Kaarlo jätti sanomatta ikävät uutiset venäläisten tunkeutumisesta heidän kamerajärjestelmäänsä.

»Keskitytään nyt siihen, että sinut saadaan lääkärin käsittelyyn.»

»Älä puhu paskaa. Olen nyt se pienin ongelma...» Materon tavalisesti korskea tyyli oli poissa, mutta sävy oli entistäkin uhmakkaampi.

»Meidän pitää nyt panna kerralla kova kovaa vastaan», Matero sanoi ja ähkäisi tuskasta. »Muuten he jatkavat eskalointia ja sen tien päässä ei ongelmia puutu. Tämä on katkaistava alkuunsa niin että tuntuu.»

Kaarlo jakoi saman tilannekuvan. Moskovassa noteerattiin ainoastaan voima, oli lähipäivien tapahtumissa sitten kyse kostosta Suomen lopullisesta siirtymisestä vihollisleiriin tai jostakin alkavasta provokaatiosta Naton todelliseksi hajottamiseksi nyt, kun USA:n suhtautuminen 5. artiklan aktivoimiseen oli yhä epävarmempaa eikä Eurooppa ollut vielä saanut asioitaan kuntoon uudessa tilanteessa.

VENÄJÄ KÄYNNISTÄÄ SUOMESSA UUDENLAISTEN HYBRIDI-ISKUJEN SARJAN. KIINA KIRISTÄÄ OTETTAAN TAIWANIN MERIALUEELLA.

Kaarlo Norhan veren tahrinat johtolangat vievät hänet Rivieran, Berliinin ja Sveitsin kautta Lontooseen Yhdysvaltain presidentin vierailun kynnyksellä. Buckinghamin palatsissa nuori työntekijä ei vielä tiedä, miksi niin moni on kiinnostunut juuri hänestä.

Suomi on joutumassa ansaan. Moskova yrittää pakottaa sen kääntymään Naton puoleen hetkellä, jonka se tietää itselleen suotuisaksi. Liian varhainen reaktio paljastaisi liittokunnan heikkouden. Liian myöhäinen taas synnyttäisi kriisin, jota kukaan ei enää hallitse.

Norha on löytämässä ulospääsyn tilanteesta – mutta se vaatisi sopimuksen paholaisen kanssa.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-52274-5